

KREMNIČKÉ NOVINY

INFORMAČNÝ MESAČNÍK SAMOSPRÁVY

XXV. ročník

www.kremnica.sk

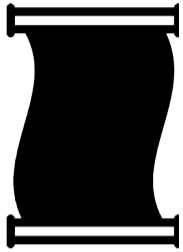
noviny@kremnica.sk

nepredajné

MÁJ 2016

Archív v Kremnici sa otvára verejnosti

➔ str. 6

Výstava kremnických autorov + SÚŤAŽ

➔ str. 8

Mototuristická sezóna je odštartovaná

➔ str. 9

Divadelné predstavenia v kine Akropola

➔ str. 10

Kremnicu navštívil prezident Andrej Kiska

Prezident Andrej Kiska sa víta s občanmi Kremnice

Prezident pri podpise kroniky mesta

V stredu 18. mája 2016 sa mohli Kremničania stretnúť s prezidentom Slovenskej republiky Andrejom Kiskom. Ten do nášho mesta zavítal v rámci výjazdu, ktorý sa v dopoludňajších hodinách začal oficiálnou návštevou Žiaru nad Hronom. Popoludní program prezidenta pokračoval na Mestskom úrade v Kremnici, kde sa stretol s vedením a poslancami mesta a prezrel si priestory radnice. Ešte predtým sa zvítal s občanmi, ktorí prezidenta čakali pred budovou radnice. Podľa tlačovej správy Kancelárie prezidenta SR bol ústrednou témou rozhovoru s vedením mesta cestovný ruch v Kremnici a jeho podpora. "Na rokovaní sa hovorilo o nedostupnosti rýchlej lekárskej zdravotnej starostlivosti, ktorá je

pre náš región zabezpečovaná zo Žiaru nad Hronom, o chýbajúcom pracovisku RTG, o zlom stave cesty na Kremnické Bane, o bežeckom lyžovaní, zamestnanosti v meste, zamestnávateľoch v meste a o turistickom ruchu," vymenúva ďalšie témy stretnutia primátor mesta Alexander Ferenčík. Dojmy prezidenta z návštevy mesta boli pozitívne. "Kremnica má ohromný turistický potenciál. Za ten krátky čas, čo som v meste bol, som videl úžasné veci. Nádherné námestie, impozantný Mestský hrad, krásny organ v kostole, Mincovňa, múzeum, ale aj štôľňu Andrej," vyjadril sa pre Kremnické noviny Andrej Kiska.

Pokračovanie na str. 2

**Deň otvorených dverí
na Mestskom úrade v
Kremnici**

Mesto Kremnica pozýva na

Deň otvorených dverí

v budove mestskej radnice

24. júna 2016
od 09.00 do 14.00 h.

Čaká vás:

Neformálne stretnutie s primátorom a poslancami mesta

Prehliadka známych aj neznámych zákutí budovy Mestského úradu

Program pre deti

Tešíme sa na vás!

EMIL Z KREMNICI Ročník 16.

kreslený komix na pokračovanie

Andrej Kiska: Kremnica patrí medzi najkrajšie mestečká, aké som videl

Prezident bol v Kremnici prvýkrát

Andrej Kiska pravidelne navštevuje rôzne regióny Slovenska. V máji 2016 do svojho programu zaradil aj Kremnicu. "Dal som si za cieľ navštíviť počas svojho mandátu všetky regióny našej nádhornej krajiny. A na návštevu Kremnice som mal aj špeciálny dôvod – nikdy som tu nebol," uvádza dôvody svojej návštevy prezident.

Kancelária prezidenta Slovenskej republiky program Andreja Kisku v Kremnici zostavovala podľa záujmu aj podľa času. "Poslali sme desať tipov miest, ktoré by mohol pán prezident navštíviť. Pracovníci Kancelárie prezidenta prejavili záujem o návštevu hradného areálu s Kostolom sv. Kataríny s krátkym organovým koncertom a o Banské múzeum štôľňu Andrej. Návštevu Mincovne Kremnica mali už v programe naplánovanú," vysvetľuje zostavenie programu prezidenta Alexander Ferencik.

V Kremnici sa však prezident nevenoval len pamiatkam a zaujímavostiam, ale najmä ľuďom. "V každom meste, dedinke, ktoré navštívim, ma najviac zaujímajú ľudia. Chcem sa s nimi rozprávať, chcem vedieť, čo ich trápi, ale aj na čo

sú hrdí. Diskusie s občanmi alebo so študentmi mám veľmi rád, mnohé veci človek pri nich pochopí, veľa sa dozvie. Teším sa, že máme na Slovensku množstvo talentovaných ľudí, ktorí posúvajú našu krajinu dopredu. A samozrejme, máme aj problémy a treba o nich hovoriť,

"Precestoval som nielen kus Slovenska, ale aj sveta a s istotou vám viem povedať, že Kremnica patrí medzi najkrajšie mestečká, aké som videl."

vždy veľmi pozorne počúvam," uviedol pre Kremnické noviny Andrej Kiska.

S prezidentom sa občania mesta mohli stretnúť pred Mestským úradom aj na Mestskom hrade. "Aj touto cestou sa chcem občanom mesta poďakovať, že o návštevu prezidenta prejavili záujem a čakali na neho pred úradom, ale i v zámockom areáli, kde sa s nimi zväčša aj osobne. Nejedna z nás si odniesol fotografiu s prezidentom," uvádza primátor mesta.

Prezident sa rozpráva s kremnickou mládežou

Kisku zaujala najmä téma cestovného ruchu. Počas návštevy na Mestskom úrade mal prezident možnosť nahliadnúť do Radnej knihy a privilegiálnej listiny mesta z roku 1328, ktoré mu aj s výkladom prezentovala vedúca Štátneho archívu v Kremnici Valéria Solčániová. "Sú to jedinečné dokumenty uchované v archíve, ktorými sa môže pyšiť málo miest. Tieto dokumenty pána prezidenta zaujali a ocenil ich hodnotu," opisuje primátor Kremnice.

Na Kremnici však Prezidenta najviac zaujal turistický potenciál a široké možnosti cestovného ruchu. "Kremnica sa musí viac predať. Myslím si, že ani mnoho našich občanov netuší, akú perlu v tomto meste máme. Diskutoval som o tom aj s primátorom. V prvom rade by som sa preto sústredil na cestovný ruch. Precestoval som nielen kus Slovenska, ale aj sveta a s istotou Vám viem povedať, že Kremnica patrí medzi najkrajšie mestečká aké som videl," vyslovuje svoje odporúčania Andrej Kiska.

"Pán prezident opakovane vyslovil obdiv nad krásou a potenciálom Kremnice, ktorý vidí v cestovnom ruchu," potvrdzuje Alexander Ferencik.

"Ak by som mal Kremnicu vystihnúť jedným slovom, bolo by to tajomno."

Pozrel si Mincovňu, Mestský hrad aj Banské múzeum. S históriou mesta Kremnica sa spájajú najmä dve odvetvia, baníctvo a mincovníctvo. Symboly oboch, Mincovňu Kremnica aj štôľňu Andrej, prezident navštívil. "História a príbeh kremnickej Mincovne je neuveriteľný a musí nadchnúť každého, kto ju zažije na vlastnej koži. Tmavý svet banských štôľní má svoje neopísateľné čaro. Ak by som mal Kremnicu vystihnúť jedným slovom, bolo by to tajomno," uzatvára zážitky z návštevy Kremnice prezident Andrej Kiska.

Veronika Chrienová
foto: Ivan Čillík

Prezident preberá dar od primátora Kremnice - medovník s motívom erbu mesta

PREZENTÁCIA NOVÉHO ČÍSLA ČASOPISU KREMICKÝ LETOPIS!

Občianske združenie SOS Kremnica

si Vás dovoľuje srdečne pozvať

*na prezentáciu 29. čísla časopisu
Kremnický letopis.*

**Podujatie sa uskutoční 28. júna 2016
o 17.30 hod.**

v numismatickej expozícii kremnického múzea
(Štefánikovo nám. 10/19).

Môžete sa tešiť na prednášky a prekvapenie.

Vstup je voľný!

Mesto má nové kontajnery na separáciu odpadu. Aj vy môžete navrhnúť ich umiestnenie

Mesto Kremnica zakúpilo 16 nových kontajnerov na separáciu odpadu. Prostriedky mesto získalo z recyklačného fondu.

3 kontajnery sú podzemné

Podzemný kontajner má zbernú nádobu umiestnenú pod zemou, nad zemou sa nachádza len vhadzovacia časť. Takéto kontajnery podľa slov vedúceho oddelenia technických služieb Petra Groscha radikálne znížia frekvenciu zvozov, keďže ich kapacita je trojnásobne väčšia oproti klasickým zberným nádobám. 3 podzemné kontajnery na separáciu odpadu mesto plánuje umiestniť na Dolnej ulici pri mestskom cintoríne, kde je podľa Petra Groscha najväčšia disciplína občanov v oblasti separácie odpadu. Realizácia inštalácie kontajnerov by mala prebehnúť do konca júna 2016. Obyvatelia Dolnej ulice sa počas osádzania podzemných zberných nádob musia pripraviť na menšie dopravné a parkovacie obmedzenia.

Separujú najmä obyvatelia bytoviek

V Kremnici je momentálne umiestnených 80 zvonov a 22 kusov kontajnerov na plasty sa nachádza na sídliskách. Práve obyvatelia sídlisk podľa Petra Groscha separujú najviac odpadu, v niektorých prípadoch je to až jedna k jednej v pomere k ostatnému odpadu. Stále to však nestačí na splnenie predpísaných noriem. Miera separácie odpadu sa dá zmerať frekvenciou zvozov, ktoré sa na sídliskách konajú raz za týždeň, zatiaľ čo v ostatných častiach mesta len raz za mesiac.

Kremničania môžu navrhnúť rozmiestnenie nových kontajnerov

Finančné prostriedky na zakúpenie nových kontajnerov na separáciu odpadu mesto nadobudlo vďaka projektu z recyklačného fondu. Celkom sa mestu podarilo získať 13 800€, z ktorých sa financovali 3 podzemné kontajnery a 13 klasických kontajnerov na separovaný odpad.

Oddelenie technických služieb mesta Kremnica týmto

vyzýva obyvateľov,

aby navrhli miesto umiestnenia nových kontajnerov.

Svoje návrhy môžete posilať na adresu

ts@kremnica.sk
alebo telefonicky na číslo
045/6742 951.

Oddelenie technických služieb uvíta aktivitu občanov v tomto smere a návrhy starostlivo vyhodnotí.

Veronika Chrienová

Priestor pre volených predstaviteľov samosprávy

Jaroslav Slašťan, poslanec MsZ:

Na tú chvíľu nikdy nezabudnem. Keď som tam ten druhý májový deň sedel, spomínal som na všetkých svojich učiteľov, ktorí ma viedli, učili a vychovávali. Keď som ešte ako dieťa navštevoval kremnickú základnú školu, najradšej som mal tri veci. Prestávky, cestu zo školy a tých učiteľov, ktorí nám s povinnou látkou odhaľovali aj niečo širšie. Spomínam si, ako nám raz pani učiteľka Hodrušská na hodine dejepisu namiesto povinného učiva čítala z akejsi knihy úryvok o objavení hrobky faraóna Tutanchamóna. Úžasom sme ani nedýchali. Inokedy nám zas na hodinách slovenčiny čítala Exupéryho Malého princa. Toto patrilo medzi tie osobné vklady učiteľov, ktoré som v školách zažíval, ktoré boli formujúce a popri vedomostiach nenahraditeľné. Toto boli tie osviežujúce, tvorivé a slobodné momenty, na ktoré si zo školy najradšej spomínam... Sedel som vo veľkej sále Historickej radnice v Košiciach na slávnostnom Galavečere ankety Zlatý Amos a počúval životné príbehy nominovaných učiteľov. Áno, každý z nich by si zaslúžil ocenenie. Keď moderátorka vyhlásila kategóriu „Pedagóg, na ktorého sa oplatí spomínať“, oznámila, že cenu si odnesie aj bývalý učiteľ matematiky na kremnickom gymnáziu a vysokoškolský pedagóg pán Karol Samuelčík. A potom to prišlo. Po prečítaní jeho mena sa odrazu s potleskom postavila celá preplnená sála a venovala mu dlhé a mohutné standing ovation. Stovky ľudí tleskali celý čas, pokým sa pán Samuelčík nedostal z hľadiska na pódium a ešte aj dlho potom. Vzpriamene tam stál a jeho oči odrážali svetlá reflektorov. Bolo to silné, bolo to výnimočné, bolo to ľudsky krásne. Ten dlhý potlesk bol najlepším potvrdením, že tú cenu dostal oprávnené. Vždy to bol premýšľavý človek, ktorý vynikal povahou, intelektom a schopnosťami. Človek, ktorý sa naučil mať odvážne ciele a používať správne prostriedky na ich dosiahnutie. Pre žiadny z úspechov, ktoré dosiahol – a bolo ich mnoho, nepoužil podraz, ale talent, poctivú prácu a rozum. Pár rokov pred odchodom na starobný dôchodok z politických dôvodov musel zo školstva odísť. Niekoľko ho anonymne obvinil z kazenia socialistickej výchovy mládeže. Ani po svojom odchode zo školy však neprestal učiť. Myslím si, že práve vtedy naučil nielen žiakov, ale aj mnohých svojich kolegov to najdôležitejšie – ako nebyť v živote zbabelý. Nevie, či nás tu mohol naučiť niečo viac. Pán Samuelčík, všetko najlepšie z Kremnice a gratulujeme Vám k významnému oceneniu.

Mesto predajom nálepiek opäť vyzbieralo financie na úpravu tratí

V minulom roku mesto Kremnica zahájilo predaj nálepiek ako formu dobrovoľného príspevku na úpravu bežeckých tratí. V tohtoročnej sezóne mesto v projekte pokračovalo. Každý, kto si zakúpil nálepku v hodnote 5, 10, 20, 50 a 100 €, prispel na úpravu tratí v stredisku Kremnica - Skalka.

V sezóne 2014/2015 sa vyzbieralo 2220,- €. Na samotnú výrobu nálepiek sa z vyzbieraných financií použilo 308,40€. Zostatok zo sezóny tvoril sumu 1882,20 €.

Zimná úprava tratí v rekreačnom stredisku Kremnica - Skalka v sezóne 2015/2016 sa uskutočňovala na základe zmlúv mesta Kremnica o zabezpečovaní úpravy turistických a štandardných lyžiarskych bežeckých tratí s dvomi partnermi - s Mestským klubom lyžiarov a firmou BÚDA, s.r.o.

V zmluvách boli vyšpecifikované úseky, ktoré sa upravovali, rovnako boli ustanovené podrobnosti o tom, kedy upravovať trate, kto sú poverené osoby na komunikáciu za obidve zmluvné strany, cena a platobné podmienky za realizáciu.

Počas uplynulej sezóny, ktorá začala neštandardne neskoro v polovici januára, bola vyzbieraná suma 2 130,-. Predaj sa uskutočňoval v informačnom centre, v Relax centre na Skalke, v chate Hostinec, v predajni Cyklosante, v rozhodcovskej veži MKL a v hoteli Minciar.

Použitie prostriedkov vyzbieraných za nálepky zahŕňalo sumu 79,92 € na tlač nových nálepiek, čerpanie na samotnú úpravu tratí bolo vo výške

2 400,- €.

Okrem tejto sumy, použitej z vyzbieraných prostriedkov za nálepky bolo z rozpočtu Kultúrneho a informačného centra zaplatených za úpravu tratí dodatočných 3 932,50 €, a to z nevyčerpaných prostriedkov na letnú údržbu tratí.

Do nasledujúcej sezóny je na špeciálnom účte Kultúrneho a informačného centra k dispozícii neminutá suma za nálepky vo výške 1 532,28 €.

Ďakujeme všetkým, ktorí kúpou nálepky prispeli na úpravu bežeckých tratí a umožnili tak Kremničanom a návštevníkom Kremnice užívať si kvalitne upravené bežecké trate v rekreačnom stredisku Kremnica - Skalka.

Deň otvorených dverí v Špeciálnej základnej škole internátnej

Kto nie je v smotánke, ako keby ani nebol. Heslo Eriky Judínyovej zo známej relácie Smotánka by sa dalo po malých úpravách použiť aj v našom prípade. Keď sa o tebe nevie, ako keby si ani neexistoval alebo je o tebe tajomno a stále nosíš so sebou ten prívlastok – „polepšovňa, osobitniari“...

V roku 2014 sme oslávili polstoročnicu od vzniku našej školy. Už je menej ako viac tých, ktorí si pamätajú túto školu ako polepšovňu pre žiakov, ktorí mali problémy v základných školách so správaním, učením a pod.

Počas svojej existencie prešla táto škola premenou v rôznych oblastiach. Či už po stránke personálnej, materiálneho vybavenia, podstúpili sme zmenu názvu, ale zmenil sa aj náš prístup a zameranie na žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Už málokto z pamätníkov a mnohokrát aj bývalých zamestnancov, ktorí sa 5.4.2016 zúčastnili na Dni otvorených dverí by spoznali tú bývalú „osobitku“. Dnes tu našli vynovené moderné priestory, moderne zariadené učebne, keramickú

a tkáčsku dielňu, IKT učebňu, školský pozemok a celkový moderne upravený školský areál. Kvalifikovaný a odborne pripravený kolektív sa v útulne zariadených triedach a priestoroch internátu stará v akejsi rodinnej atmosfére o žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí mnohokrát vyžadujú individuálny a osobitý prístup zo strany pedagóga. Naša pozornosť je venovaná nie len žiakom s poruchami správania, ale vzdelávame aj žiakov s autizmom. Pôsobnosť školy už dávno presiahla regionálny charakter. Podobne ako na iných školách aj my svoju pozornosť v súčasnosti venujeme rozvoju, získavaniu rôznych grantov a podávaniu projektov, ktoré nám umožňujú zlepšiť kvalitu výučby, život žiakov v škole a v

internáte. Kráčame s dobou a žijeme moderne. Chceme sa ukázať, chceme sa pochváliť, pretože sa máme čím. To, že sme na správnej ceste, nám potvrdilo aj mnoho hostí z odbornej, ale aj laickej verejnosti, ktorí sa prišli pozrieť v Deň otvorených dverí do našej školy. Možno aj práve vďaka nim sa z nás zmaže ten nepekny prívlastok „osobitniari“ a verejnosť nás bude vnímať ako modernú, prosperujúcu a životaschopnú školu.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa prišli pozrieť a srdečne uvítame všetkých, ktorí budú mať záujem sa o našej škole dozvedieť viac.

Ivan Florovič

„Zelené“ činy Špeciálnej základnej školy internátnej v Kremnici

V mesiaci apríl sa všetci trochu inak pozeráme na prírodu a lesy okolo nás, keďže práve tento mesiac sa nesie v ich znamení. Tak ako v marci sa viacerí z nás snažia viac venovať knihám, čítaniu a podobným aktivitám, ktoré s knihami súvisia, ani v apríli tomu nie je inak....Sme citlivejší, ohľaduplnejší a viac dbáme na čistotu, ochranu prírody a lesov okolo nás. Samotná jar nás k tomu povzbudzuje.

Naša Špeciálna základná škola internátna nie je voči svojmu najbližšiemu okoliu ľahostajná. Počas celého školského roku sme pre našich žiakov v rámci vyučovania, ale aj vo voľnom čase v internáte pripravili v spolupráci s pánom Slašťanom viacero besied a prednášok o prírode. Nadobudli sme vedomosti o spôsobe života zvierat, o ich pobytových znakoch a naučili sme sa, ako im môžeme pomáhať v zimnom období.

Prednáškami a besedami náš záujem o prírodu nekončí. V rámci voľného času v internáte s deťmi trávime aj celé popoludnia v prírode a na prechádzkach v okolí interná-

tu. Preto sme sa rozhodli vyčistiť od odpadkov a všetkého, čo tam ľudia nechajú lesný chodník v blízkosti internátu, ktorý vedie k náučnému chodníku „Zelená cesta“. Pripravili sme si vrecia, pracovné rukavice, chuť pracovať a počas dvoch popoludní - 5.4.2016 a 18.4.2016 - sme v blízkosti tohto chodníka zbierali odpad, ktorý by v žiadnom prípade nemal tvoriť súčasť prírody. Chceli sme na to upozorniť aj formou informatívnych tabuliek, ktoré sme pripevnili na stromy pomocou šnúry na bielizeň s prosbou, aby obyvatelia a turisti neznečisťovali okolie chodníka odpadkami.

Svoje pracovné nasadenie naši žiaci predviedli aj 21.4.2016, kedy sa pri príležitosti Dňa Zeme, tak ako každý rok, zúčastnili počas vyučovania zbierania odpadu na Kalvárii, Ludovike, v Novej Doline a na Banskej ceste. Ako „Zelená škola“ by sme chceli byť vzorom aj pre ostatných ľudí svojím aktívnym prístupom k ochrane a udržiavaniu čistej prírody. Oplatí sa preto starať o prírodu a ona sa vám poďakuje svojou krásou.

Alžbeta Oswaldová a Milan Slezák

Získali sme hlavnú cenu na 24. ročníku celoslovenskej prehliadky ZUČ sluchovo postihnutých detí a mládeže

Dva dni súťaženia a mesiace práce a prípravy stáli za to. V dňoch 28. 4. - 1. 5. 2016 sa naši žiaci SOŠ pre ŽSPI v Kremnici v zložení Antónia Muchová, Monika Horváthová, Stanislava Toráčová zúčastnili 24. ročníka ZUČ sluchovo postihnutých detí a mládeže v Bratislave, ktorý organizuje Nadácia Vlada Kulíška Počúť srdcom.

Po príchode do Bratislavy sa všetci účastníci ubytovali v ZŠI pre SP Drotárska ul., ktorá sa už niekoľko rokov spolupodieľa na organizovaní tejto akcie.

V piatok ráno sa začal náročný deň pre všetkých. Okrem skúšok prebehla aj súťaž v kategórii mladších žiakov. Popoludní sa všetci súťažiaci zúčastnili workshopu, kde ich Cirkus – kus naučil žonglovať a stavať pyramídy. Bohatý program večer ukončil benefičný koncert Počúť srdcom, ktorý pripravil Vlado Kulíšek s rôznymi známymi a menej známymi umelcami.

Ďalší deň pokračovali súťaže v kategórii starší žiaci a mládež. Všetky vystúpenia prebehli na doskách divadla Aréna. Naši žiaci súťažili v kate-

górii pantomíma - malé skupiny pod názvom Dve dámy vo vlaku, kde získali hlavnú cenu.

Program súťažnej prehliadky zaujal všetkých prítomných najmä svojou pestrosťou žánrov, bezprostredným vystúpením súťažiacich a v neposlednej miere aj dobrým zvládnutím organizačného zabezpečenia podujatia.

Z prehliadky sme všetci odchádzali s pocitom uspokojenia a s presvedčením, že práca, ktorú vykonávame so sluchovo postihnutými deťmi, je pre nás odmenou.

Vilma Schwarzová

Život na základnej škole pri zdravotníckom zariadení Kremnické Bane

Základná škola pri zdravotníckom zariadení Kremnické Bane je jednou z organizačných zložiek SŠI v Kremnici a je unikátna predovšetkým prostredím, v ktorom sa nachádza.

Navštevujú ju žiaci základných a špeciálnych základných škôl od prípravného ročníka po deviaty ročník z rôznych miest Slovenska, ktorí prichádzajú ako pacienti na 21 – dňový pobyt do detskej ozdravovne. Sú to žiaci so zdravotným oslabením a znevýhodnením rôzneho druhu. Popri ozdravnom pobyte sa žiaci vzdelávajú 4 vyučovacie hodiny denne a jednu vyučovaciu hodinu majú rehabilitačné cvičenie pod vedením zdravotníckeho personálu. Momentálne sa v škole vyučuje v troch resp. štyroch triedach, čo závisí od počtu pacientov preliečených v jednotlivých turnusoch na ozdravnom pobyte. Žiaci sú vzdelávaní pod vedením pedagógov s odborným vzdelaním. Škola sa nachádza v lone krásnej prírody Kremnických Baní, s pestrým zložením fauny a flóry.

Je mimoriadne vhodným miestom pre relaxáciu, oddych a revitalizáciu žiakov s oslabenou imunitou a ochoreniami respiračného a pohybového aparátu.

Jedinečné prostredie priaznivo vplyva aj na žiakov so psychickými a duševnými ochoreniami, pretože v okolitej prírode nachádzajú pokoj a relaxáciu. Prostredie je mimoriadne krásne, rozmanité, podnetné, pestré a členité. Na lúčkach a v lese sa vyskytujú rôzne druhy stromov a liečivých rastlín, v lese zvieratá ako srny, ježe, žaby, vtáky, hmyz, motýle. Niektoré z nich sa žiakom podarí zahliadnuť.

Horské prostredie má priaznivý vplyv na dýchacie ústrojenstvo, členitý terén na pohybový aparát, správne držanie

tela a svalstvo. Detská ozdravovňa a škola pri zdravotníckom zariadení sa nachádzajú neďaleko geografického stredu Európy – kostol svätého Jána pri obci Krahule, čo je tiež unikátne. Okolie školy a ozdravovne žiaci spoznávajú najmä v popoludňajších hodinách a cez víkendy pod vedením vychovávateľov a zamestnancov detskej ozdravovne, ktorí pre nich organizujú turistické prechádzky do okolia Kremnických vrchov, t. j. na Kalváriu, Revoltu, Jarabicu a iné.

V blízkosti ozdravovne je možné navštíviť Salaš, kde sa chovajú ovce, kone a zajace. Žiaci tak majú bezprostredný a prirodzený kontakt so zvieratkami, čo je istým spôsobom tera-

pia i zážitkové učenie.

V rámci exkurzií organizujeme pre žiakov turistickú prechádzku do mesta Kremnica spojenú s historickou prehliadkou mesta, Kremnického hradu, múzeí a tvorivých dielní. Výbornú a efektívnu spoluprácu máme s mestskou knižnicou, v ktorej sa organizujú interaktívne prednášky a zážitkové čítanie pre žiakov pod vedením skúsených zamestnancov knižnice.

Budúci rok Základná škola pri zdravotníckom zariadení Kremnické Bane oslávi 60. výročie svojho vzniku.

Srdečná vďaka patrí všetkým zamestnancom školy a zdravotníckeho zariadenia za ich obetavú prácu, trpezlivosť a láskavý prístup. Sme veľmi radi, keď sa u nás deti dobre cítia a keď sa k nám každoročne vracajú.

Kolektív ZŠ pri zdravotníckom zariadení Kremnické Bane

Deti v materskej škole spoznávali prírodu

Dotkní sa zeme s úsmevom bol názov témy mesiaca apríl v našej materskej škole. Zažili sme veľa dobrodružstiev a pekných chvíľ v prírode. S ujom Jarkom Slašťanom sme spoznali: pľúcnik lekársky, žerušnicu lúčnu, kysličku obyčajnú... Svoje poznatky sme si overili na návšteve v krásnej záhrade u manželov Ťahúnovcov.

Ako ochrancovia prírody sme pripravili svoje piktogramy k rastlinám a živočíchom, porozprávali sme sa ako sa staráme o prírodu a chránime si ju.

Zažili sme aj jedno prekvapenie...

Prišiel k nám ujo hasič – záchranár, ktorý nám zaujímavo porozprával, ako sa máme chrániť pred požiarom. Mohli sme si vyskúšať špeciálny ochranný hasičský odev a pomôcky, ktoré sú potrebné pri zásahu. Ďakujeme ujovi Vladkovi Flachbartovi.

Deti MŠ alokovaného pracoviska na Ul. J. Langsfelda v Kremnici

Štátny archív v Kremnici sa otvára verejnosti

Výstava „Klenoty kremnického archívu“ ponúka návštevníkom možnosť spoznať históriu mesta prostredníctvom vzácných písomností, ktoré sa nachádzajú v Štátnom archíve v Kremnici. Výstava je sprístupnená verejnosti od pondelka do štvrtka.

Archív je prístupný bádateľom aj verejnosti

Od novembra 2015 Štátny archív v Banskej Bystrici, pracovisko Archív Kremnica podľa vedúcej archívu Valérie Solčániovej, zaznamenal zvýšený záujem zo strany bádateľov o bádanie v sprístupnených archívnych dokumentoch. Ide najmä o študentov, historikov, nadšencov histórie nášho regiónu, autorov monografií či zahraničných bádateľov. Bádatelia prejavujú záujem najmä o písomnosti mesta Kremnica a Nová Baňa, ale aj o písomnosti z oblasti školstva, baníctva, osobností mesta, národnostných menšín, hospodárstva, genealogického výskumu a

7. a 8. júna 2016 pripravené prezentácie o archívnych dokumentoch a histórii archívu. Podujatia pre deti majú podľa Valérie Solčániovej prehĺbiť záujem detí o históriu a tiež im hravou formou priblížiť zaujímavosti z minulosti mesta. Tým sa však počet podujatí pre deti nekončí – kremnický archív plánuje v spolupráci so základnými školami z Kremnice a okolia v budúcnosti organizovať podujatia ako napríklad olympiádu z dejepisu.

Prebiehajúcu výstavu „Klenoty kremnického archívu“ v budúcom období plánujú zamestnanci archívu aktualizovať o tematicky zamerané expozície a ďalšie podujatia pre verejnosť. „Ani mnohí Kremničania nevedia, aké vzácnosti náš archív ukrýva. Veríme, že aj prostredníctvom takýchto výstav sa verejnosti viac priblížime,“ vysvetľuje zámer vedúca archívu Valéria Solčániová.

Najstarší dokument pochádza z roku 1260

Štátny archív v Kremnici disponuje fondom veľkosti 2 700 bežných metrov, čím sa zaraduje medzi uznávané archívy na Slovensku. Archív uchováva 10 originálnych listín z doby vlády rodu Arpádovcov. Najstarší dokument predstavuje donačná listina uhorského kráľa Bela IV. z roku 1260, ktorou dáva Vydasovi, šľachticovi z

Turca, majetok s vytčením hraníc medzi Jazernicou, Diviakmi a Čepčiom. Text je zaznamenaný na pergamene a je písaný v latinčine. Jednou z najvzác-

nejších písomností je základné mestské privilegium pre osadu Cremnychbana vydané kráľom Karolom Róbertom z Anjou zo dňa 17. novembra 1328 s priveným fragmentom obojstrannej pečate. Bola spísaná v sídle pánovníka vo Vyšehrade. Mesto získalo výsadou vlastnú správu a súdnu samosprávu či právo užívania teritória pôdy a lesov v okruhu 2 míľ.

K unikátom patrí aj mestská kniha Liber Civitatis, Stadtbuch z rokov 1426 až 1700. Kniha má pôvodnú koženú väzbu ozdobenú anjouovskými ľaliami a gotickou rozetou. Kniha má 800 strán, z toho prvých 14 listov je z pergamenu a ďalšie sú z papiera. Záznamy v nej sú rôzneho druhu písané v latinčine a nemčine. Text je písaný atramentom hnedej, čiernej i červenej farby a je obohatený o originály s gotickými ilumináciami. Kniha bola prezentovaná aj v Rakúsku, Moskve, Leningrade na výstave „České a Slovenské gotické umenie“ v roku 1971, ale aj v roku 2013 na výstave „Klenoty slovenských archívov“ v Bratislave.

Medzi ďalšie poklady kremnického archívu patrí fragment z 12. – 13. storočia s textom aj s neuma-

štúdia matrik.

Kremnický archív sa otvára okrem bádateľov aj verejnosti. Prvým krokom nového vedenia archívu je otvorenie verejnej výstavy „Klenoty kremnického archívu“. Otvorila ju príhovorom Valéria Solčániová i so slávnostným prestrihnutím pásky spolu s primátorom mesta Kremnice Alexandrom Ferencikom a predsedom Miestnej organizácie Matice slovenskej v Kremnici Milanom Rybárskym. Súčasťou tohto podujatia bolo aj vyjadrenie vďaky a uznania za dlhoročnú archívnu prácu v mene celého kolektívu od vedúcej archívu, a to prítomným bývalým zamestnancom: Augustínovi Denkovi, Anne Fusekovej, Emílii Chovancovej a Darine Salátovej. Následne si návštevníci výstavy spolu s prednáškou vedúcej archívu prezreli vystavené exponáty.

Výstavu si návštevníci môžu prezrieť od pondelka do štvrtka medzi 7.00 - 14.00 hodinou. Výstava pozostáva prevažne z reprodukcí vzácných archívnych dokumentov, ktoré reprezentujú históriu Kremnice už od stredoveku. Vystavené exponáty sú doplnené o sprievodné texty, ktoré bližšie vysvetľujú obsah písomností. Dozviete sa tak napríklad o procesoch s čarodejnicami, vývoji školstva, sfragistike, ale aj o významných osobnostiach. „Chceme ľudí upozorniť, že v kremnickom archíve sa nachádzajú skutočne skvosty. Napríklad privilegálna listina je nesmierne vzácna pamiatka, ktorú si ceníme a ochraňujeme ju už od jej vzniku v roku 1328,“ vysvetľuje Valéria Solčániová.

Podujatia v archíve

Výstavou „Klenoty kremnického archívu“ začína kremnický archív sériu rôznorodých podujatí, ktoré sa majú uskutočniť v tomto roku. Najbližšie pripravované podujatie pre širokú verejnosť, „Deň pootvorených dverí“ sa v archíve uskutoční dňa 9. júna 2016. Predtým však archív privíta deti zo základných škôl, pre ktoré budú v dňoch

mi, teda so starými notáciami, notovými značkami, ako sú bodky a čiarky, ktoré neurčujú výšku ani dĺžku tónu. Vzácnosťou sú najmä 3 zlomky z kódexov zo začiatku XV. storočia. Na jednom z nich sa okrem liturgického textu s gotickým písmom vyníma postava žehnajúceho sa Krista. Tento fragment zaujal aj na výstave „Sigismundus rex et imperator“ konanej v roku 2006 v Luxemburgu a Budapešti.

Tieto vzácne písomnosti archív prezentuje len vo výnimočných situáciách, akou bola aj návšteva prezidenta Slovenskej republiky v Kremnici 18. mája 2016.

Veronika Chrienová
foto: Štátny archív v Kremnici
texty o pamiatkach v archíve: Valéria Solčániová

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
ŠTÁTNY ARCHÍV V BANSKEJ BYSTRICI
pracovisko Archív Kremnica

VÁS PRI PRÍLEŽITOSTI MEDZINÁRODNÉHO DŇA ARCHÍVOV
SRDEČNE POZÝVA NA
DEŇ POOTVORENÝCH DVERÍ
9. júna 2016
od 10.00 hod. do 18.00 hod.

Program:
Výstava „Klenoty kremnického archívu“
Ukážky vzácných archívnych dokumentov a kníh
Výklad o histórii a činnosti archívu o 10.15 h, 12.30 h a 15.00 h
Prehliadka priestorov archívu

PRÍJTE A SPOZNAJTE ZAUJÍMAVÚ
PRÁCU ARCHIVÁROV
TEŠÍME SA NA VÁS

Telefón
+421-45/674 47 05
E-mail: archiv.bb.kr@minv.sk

Kočiareň na Mestskom úrade je otvorená pre verejnosť

Mestský úrad v Kremnici otvoril kočiareň kremnickej mestskej radnice pre verejnosť. Kočiareň vo svojej aktuálnej podobe existuje od 18. storočia a svojho času slúžila ako "parkovisko" pre koče a vozy.

V priestoroch kočiarne sa nachádza aj zbierka sôch Stĺpu sv. Trojice, pri ktorých sa návštevníci radnice často prístavujú. Konajú sa tu dokonca aj civilné sobáše. "Je škoda nechávať v meste to, čo je pekné, skryté pred verejnosťou a nepochváliť sa. Ak chceme, aby sa zmenil pohľad na cestovný ruch a návštevníci k nám prichádzali radi a hlavne sa vracali aj so svojimi známymi a odporúčali im návštevu nášho mesta, každý musíme začať od seba. To znamená ukazovať v meste to, čo je pekné a čo skutočne môžeme ponúknuť. Mesto je vlastníkom budovy úradu, preto je v našich možnostiach tieto priestory otvoriť pre verejnosť," vyjadrila sa zástupkyňa primátora Iveta Ceferová. "Veríme, že toto miesto bude tým, ktoré neostane prázdne a bude často navštevované," dodala I. Ceferová.

S popisom sôch a historickým prehľadom dejín kočiarne pomohol historik Daniel Kianička, ktorého mesto požiadalo o spoluprácu.

Kočiareň a lapidárium si počas svojej návštevy 18. mája 2016 prezrel aj prezident Slovenskej republiky Andrej Kiska. "Týmto priestorom sme previedli aj pána prezidenta spoločne s jeho spolupracovníkmi. Z priestorov bol nadšený, rovnako ako námestím, Mestským hradom, Mincovňou, Andrej štôľňou. Jeho vyjadrenie bolo na týchto miestach podobné - nevedel, čo všetko tu máme," opisuje Iveta Ceferová.

Kočiareň je voľne prístupná verejnosti každý pracovný deň. Počas prehliadky sa návštevníci dočítajú niečo z histórie kočiarne a dozvedia sa názvy vystavených sôch. "V prípade, že vás návštevníci mesta oslovia, čo si tu môžu prezrieť, odporučte im aj tento priestor, ktorý bude zatiaľ otvorený v pracovnom čase mestského úradu," vyzýva Kremničanov zástupkyňa primátora.

Daniel Kianička o kočiarni nachádzajúcej sa v Mestskom úrade Kremnica:

Jadro budovy kremnickej mestskej radnice pochádza z konca 14. storočia. V prvej polovici 15. storočia bola k nemu pristavaná zadná časť s rozšírenou halou – neskoršou kočiarnou. Dnešnú podobu získal tento priestor v období po roku 1738, keď mesto odkúpilo celú budovu, aby v nej zriadilo radnicu. Hala bola v tom čase zaklenutá pruskými klenbami dosadajúcimi na štyri stredové stĺpy a piliere obvodových múrov. Stĺpy a piliere boli vytvorené z kamenných kvádrov, v spodnej časti majú pätky, na vrchu rímsové hlavice. Vstupný portál je takisto barokový. Vytvára stlačený oblúk dosadajúci vo výške hlavy človeka na hlavice, vo vrchole je tzv. klenák, na spodku pätky. V hale boli kedysi fragmenty nápisov (kone, vozy...), ktoré

odkazujú na to, že prinajmenšom v 19. storočí slúžil tento priestor predstaviteľom mesta ako kočiareň na odstavenie kočov a vozov i ustajnenie koní.

V interiéri kočiarne bolo po poslednej rekonštrukcii budovy zriadené lapidárium pozostávajúce z reštaurovaných originálov sochárskej výzdoby Stĺpu sv. Trojice (trojičný, mariánsky a morový stĺp v jednom), ktorý bol na kremnickom námestí vybudovaný v rokoch 1765 – 1772 (dielo Dionýza Stanetiho z Kremnice, Martina Vögerleho z rakúskeho Brucku a ďalších sochárov z ich dielni).

Kremnický stĺp je, čo sa týka počtu sôch, najväčším v strednej Európe. Zo 45 barokových originálov (súsošie sv. Trojice, sochy svätcov, putti – anjeličky s telom, serafíni – anjeličky iba s hlavou, dekorácia) sa dodnes zachovalo 17 kusov.

Veronika Chrienová
foto: Ivan Čillik

www.ivancillik.eu

Tamokolo Kremnice a Krnova

Z Kremnice až do mekky výroby legendárnych varhanov (ergo organov). Taká bola cesta Kremničana, hudobníka a lekára Tomáša Edelsbergera, známejšieho pod prezývkou Edel.

Pred pár rokmi síce vymenil slovenský Semmering za český Krnov, ale nevymenil svoju záľubu v hudbe. Rozvíjal ju už v niekdajšom kremnickom mládežníckom hudobnom zoskupení Ten Sing či ako autor slovenského prekladu a miestneho spracovania svetoznámeho muzikálu Andrewa Lloyda Webbera Jesus Christ Superstar.

V hlavnej úlohe: krstný otec Peter Lipa

V Krnove pod jeho taktovkou nedávno vznikol výnimočný hudobný projekt. Spojil sa so známym ostravským jazzmanom Borisom Urbánkom a spoločne vydali CD Tamokolo, ktoré predstavuje slovenské, české a moravské ľudové piesne v netradičnom šate.

Do života ho, "pokrstené žinčicou a pokřtěno bourbonem", vypravovala slovenská jazzová legenda Peter Lipa. Krstilo sa počas aprílového III. ročníka Jazzového festivalu v Krnove, na ktorom nechýbali skvelí bardi moravskej hudobnej scény Michal Žáček, známy spoluprácou s Vojtechom Dykom a Richardom Müllerom, či spevák Patrik Kee.

Na ľudovú nôtu s Katarínou Hasprovou aj s Terezou Černochovou

Tamkolo, to je zmes ľudových piesní v modernom a žánrovo pestrom prevedení. Nádherné slovenské skladby A ja taka dzivočka, Limbora, To ta Heľpa a Tam okolo Levoči rezonujú vďaka bezchybnému hlasu Kataríny Hasprovej. Spevácke duo Tereza Černochová a Petr Bende zas dodalo nezameniteľný esprit obľúbenej piesni Tomáša G. Masaryka Teče voda, teče. Na CD nechýbajú ani ďalšie nádherné piesne zo slovensko-česko-moravského pomedzia ako Eště si já pohár vína zaplatím či Keby som bol vtáčkem. Jednoducho, krásne aranžmány, novátorské podanie a skvelí muzikanti. Mix, ktorý zachutí každému hudobnému fajnšmekrovi.

Viac informácií nájdete na <http://www.tamokolo.cz/>.

Jana Považanová

Kremnickí autori prezentujú svoje diela v čitárni Knižnice Jána Kollára

Výstava poézie a prózy známych aj menej známych autorov z Kremnice ukrýva diela autorov ako Rudolf Dilong, Daniel Fakla, ale aj detských autorov kremnických škôl. V priebehu výstavy sa môžu prihlasovať aj ďalší tvoriví spisovatelia.

Čítareň Knižnice Jána Kollára v Kremnici bude najbližšie dva mesiace prezentovať tvorbu autorov, ktorí sú spojení s Kremnicou a jej okolím. Okrem celonárodne známych spisovateľov, akými sú Rudolf Dilong či Mária Muráňová, knižnica vystavuje aj tvorbu zatiaľ nepublikovaných autorov. Sú medzi nimi napríklad autorka literatúry pre deti Elena Hašková či Radka Fillová. Aj od známejších autorov sa však knižnici podarilo získať neznámy materiál, napríklad doteraz nepublikovanú fotografiu Rudolfa Dilonga.

Banické recepty aj všetko o Morovom stĺpe Daniela Bednářová pochádza z Krahúľ, no vo svojej tvorbe sa venuje najmä kremnickej tematike. Na výstave prác v čitárni knižnice si návštevníci môžu prezrieť jej publikáciu *V kuchyni kremnického baníka*, ktorá približuje históriu banickej kuchyne, kultúru stravovania a nechýbajú ani tie najlepšie banické recepty. Okrem tejto netradičnej kuchárskej knihy Daniela Bednářová vystavuje aj publikáciu *Morový stĺp sv. Trojice v Kremnici*, ktorá zaujímavou formou prezentuje tento kremnický unikát. Zaujímavosťou je aj zatiaľ nepublikovaná kniha rozprávok pre deti Eleny Haškovej *Rozprávky pre Esterku*, ktorá obsahuje ilustrácie priamo od autorkinej vnučky Esterky.

Deti venujú básne najmä mamám a starým rodičom Záujem žiakov základných a stredných škôl o vystavovanie svojich prác bol podľa iniciátora výstavy Jaroslava Slašťana pomerne veľký, pričom prevažná časť je básnická

tvorba. V spolupráci s pedagógmi sa knižnici podarilo prilákať deti staršieho školského veku ako aj stredoškôľakov. Tematicky sa podľa Slašťana deti väčšinou venujú básňam pre mamy či starých rodičov. "Prišli nám však aj dve básne, kde sa spomína sociálna sieť facebook," vymenúva Jaroslav Slašťan.

Dospelí autori sa zameriavajú prevažne na spomienky z detsva v Kremnici, prírodu či tradíciu baníctva. Výstava poézie a prózy kremnických autorov nadobudla až medzigeneračný presah. Na jednom mieste si návštevníci môžu prečítať tvorbu otca Mariana, syna Mariána a vnuka Mareka z rodiny Vojtkovcov.

Práce zatiaľ vystavuje 32 autorov

Podľa Jaroslava Slašťana má prevažná časť vystavovanej prozaickej tvorby publikovaný charakter, zatiaľ čo básnická tvorba je zväčša doposiaľ nepublikovaná. V čitárni knižnice si návštevníci môžu prezrieť tvorbu 32 autorov, stav však nemusí byť konečný. Dobu trvania výstavy knižnica predbežne avizuje na 2 mesiace, pričom počas celého trvania je možné prihlasovať autorské práce. Pravidlo je len jedno, vystavovať je možné maximálne dve práce. Autori sa môžu prihlasovať osobne v Knižnici Jána Kollára v Kremnici.

Veronika Chrienová

Súťaž

Uhádnite autora úryvku a získajte zbierku básní Rudolfa Dilonga

Čo raz poviem svojim deťom –
akýže som život žil.
Ku komu som lásku cítil
a komu som ublížil.

Čo odpoviem na otázky –
kde som sadil, čo som žal.
A či to, čo sám som zasial –
nepriineslo mnohým žiaľ.

Svoje odpovede posielajte mailom na iveta.kuzmicka@kjkk.sk alebo ich odovzdajte osobne v Knižnici Jána Kollára v Kremnici v Oddelení pre deti a mládež.

Pomôcka: autora úryvku básne zistíte pri návšteve výstavy poézie a prózy v čitárni Knižnice Jána Kollára v Kremnici.

Jazda zručnosti

Mestská polícia a CVČ Cvrček pripravili a zrealizovali dňa 06.05.2016 podujatie pre žiakov 1. a 2. ročníka základných škôl pod názvom „Jazda zručnosti“. Deti po jednotlivcoch absolvovali na bicykloch, prípadne kolobežkách náročnú prekážkovú dráhu, vrátane prevrenia znalostí dopravného značenia. Po zmeraní času a odrátaní trestných sekúnd boli v každej triede vyhodnotení prví traja a okrem diplomov odišli aj s riadnou medailou. Všetci účastníci brali svoj výkon veľmi vážne a atmosféra bola ako na pretekoch. Vyzerá to tak, že podujatie sa vydarilo, splnilo svoj účel a páčilo sa najmä tým, pre koho bolo uskutočnené, a tak sa už tešíme na ďalší ročník.

Roman Brhlík

Motorkársky zraz začal sezónu mototuristiky v Kremnici

30. apríla 2016 si to do Kremnice namierili motokári a fanúšikovia motoriek z blízkeho aj ďalekého okolia mesta. Kremnickí šarkani a hotel Centrál otvorili sezónu naozaj vo veľkom štýle. Na svoje si prišli dospelí aj deti.

Na pešej zóne sa stretlo takmer sto motokárov

V historickom centre Kremnice sa v sobotu 30. apríla od rána zbíhali motokári najmä z okolia Banskej Štiavnice, Detvy či z Prievidze, aby si užili slnečný deň na otvorení mototuristickej sezóny v centre mesta Kremnica. „Vďaka počasiu prišlo asi sto motokárov, čo bol aj náš predpoklad,“ uviedol Boris Hružá, jeden z hlavných organizátorov podujatia. Súčasťou programu bola jazda zručnosti na parkovisku Jeleň, vozenie detí priamo po pešej zóne, ale aj enduro výjazd do Banskej Štiavnice Kopaníc a Kopernice a menej náročný mototuristický výjazd do okolia Veľkej a Malej Fatry.

Jazdu zručnosti si mohli vyskúšať aj najmenší budúci motokári na kolobežkách a odrážadlách. Detské jazdy zručnosti organizátori plánujú usporiadať aj počas kultúrneho leta v Kremnici.

Podľa organizátorov sa podujatie vydarilo, o čom svedčia aj komentáre účastníkov na internetových portáloch. Väčšina z nich si chváli trasy aj atmosféru a tešia sa na ďalší ročník. „Tešíme sa z pozitívnych reakcií. Mesto má mototuristický potenciál, čo sa nám podarilo ukázať,“ vyjadril sa Silvester Truban, ďalší z hlavných organizátorov podujatia.

Najbližší motokársky zraz plánujú organizátori v Kremnici opäť o rok, no ešte predtým si chcú zážitky z tohto ročníka pripomenúť prostredníctvom Motožúrky, na ktorej sa budú premietat videá zo zrazu aj

z celej sezóny. Motožúrka sa koná pravidelne v polovici decembra v kine Akropola.

Cieľom je najmä propagácia mesta

Organizátori si od akcie sľubujú aj celkový nárast záujmu o mototuristiku v Kremnici. Ako sa vyjadril Boris Hružá, v budúcnosti organizácia Mototuristcentral plánuje s podporou vedenia mesta vybudovať zázemie pre motokárov a tým túto skupinu prilákať na víkendové či viacdňové pobyty. „Verím, že ak k nám motokári začnú jazdiť častejšie, budú okrem zaujímavých klukatých ciest objavovať aj historické a kultúrne pamiatky, krásnu prírodu a fantastické výhľady,“

uviedol Hružá. Okrem vybavenia ubytovania pre potenciálnych mototuristov organizátori sľubujú aj prípravu mapiek s trasami a možnosťami aktívneho oddychu v Kremnici. Trasy by mali pozostávať zo 100, 200 a 300 km okruhov do okolia, pričom záver dňa by mal návštevník naplánovaný priamo v Kremnici. Okrem pripravených trás budú mať mototuristi možnosť zvolenia si vlastnej trasy. Najlepšie podmienky majú podľa organizátorov trasy v okolí Malej a Veľkej Fatry.

Podľa Hružá by si mesto vďaka tomuto projektu mohlo udržať turistu - motokára aj na viac ako jeden deň, čo je aktuálna priemerná dĺžka pobytu mototuristu v Kremnici. Problémom podľa organizátorov zostávajú parkovacie miesta pre motorky, ktoré v meste chýbajú.

Takýmto spôsobom by organizátori v budúcnosti chceli prispieť k rozvoju turistického ruchu v meste. V prípade splnenia plánov by sa tak Kremnica mohla stať základňou mototuristov, z ktorej by sa vybrali objavovať lokality v meste aj okolí.

Veronika Chrienová
foto: Mototuristcentral

MOTOTURISTCENTRAL 30. apríla 2016

Hlavní organizátori:

Silvester Truban - Silvo
Boris Hružá - Borgio

Organizátori podujatia:

Miloš - výtvarník
Miloš - foto + info
bratia: Ondrej + Maťo - jazda zručnosti
otec a syn: Majdo + Samo - akčná kamera
partneri: Lukáš + Baja - asistenti
partneri: Majlo + Linda - vedúci enduro jazdy
sólo: Iľčo - vedúci jazdy
sólo: Roberto - ozvučenie
Personál hotela Centrál

Partneri podujatia:

primátor mesta Kremnica Alexander Ferenčík
zástupkyňa primátora Iveta Ceferová
okruhový pretekár p. Fiala
stánok s občerstvením, predajný stánok (p. Kostrianová, p. Schmidtová)
informačný stánok

Sponzori:

Koperbent Kopernica
VOX-V, s.r.o.
Vino Matyšák
Hotel Centrál

Jún v kine Akropola

Filmy, koncerty, divadlo...pod jednou strechou

Filmy

Trabantom do posledného dychu

STREDA 1. jún 19.00

Najznámejší český cestovateľ súčasnosti Dan Přebáň podnikol svoju doposiaľ najnáročnejšiu expedíciu z Austrálie cez Východný Timor, Indonéziu, Malajziu a Thajsko.

Dokumentárny film, ČR, 2016, MP 12, 96 min.

Para nad riekou

STREDA 15. jún 19.00

Životy zostarnutých muzikantov sa prepletajú v príbehu o sláve a jej pominutelnosti. Sled absurdných situácií otvára priestor prchavosti a márnosti, s ktorými zväzda bojuje poéziou na ceste k nesmrtnosti.

Dokumentárny film, ČR/SR, 2015, 90 min.

Ja, Olga Hepnarová

STREDA 22. jún 19.00

Príbeh mladej ženy, ktorá v roku 1973 nasadla do nákladného auta a v centre Prahy zabila osem ľudí. Svoj čin považovala za akt pomsty spoločnosti, ktorá jej podľa nej celý život ubližovala, a v roku 1975 ju ako poslednú ženu v Československu popraviť.

Dráma, Česko, 2016, MP 15, 105 min.

Ďaleko od ľudí

STREDA 29. jún 19.00

Klasickým westernom inšpirovaná dráma o ceste dvoch mužov za slobodou. Alžírsko 1954. V období plnom nepokojov a násilia sa na cestu cez pohorie Atlas vydáva zvláštna dvojica: dedinčan Mohamed a učiteľ Daru.

Dobrodružná dráma, Francúzsko, 2014, titulky CZ, MN 15, 102 min.

Letné kino

4. jún 20.45

Traja bratia

Traja bratia (Vojtěch Dyk, Tomáš Klus, Zdeněk Piškula) sa vydávajú do sveta na skusy, aby si našli nevesty a rodičia im mohli prenechať hospodárstvo. Filmová rozprávka ponúka dobrodružstvo, láskavý humor ale najmä veľa chytľavých pesničiek.

Hudobná rozprávka, Česko, 2014, MP, 90 min.

25. jún 20.45

Cesta hore

Cesta hore rozpráva o tvrdohlavosti, o zdolávaní vlastných a obecných ľudských limitov, ale tiež o kompromisoch a cene, ktorá sa platí za mimoriadne osobné výkony. Diváci môžu vďaka filmu autenticky prežívať majestátnu krásu, za ktorej dotyk sa veľakrát platí tou najvyššou cenou.

Dokumentárny, Česko, MP 12, 100 min.

Divadlo

8. jún 19.00

Nízkotučný Život (nejem, nežijem, nemilujem)

Komédia o diétnej láske, vzdelaní a viere.

Hrajú: Petra Polnišová, Darina Abrahámová, Zuzana Mauréry, Zuzana Šebová, Viktor Horján.
Autor a réžia: Viliam Klimáček

Vstup: 17 € / predpredaj KIC – 14 €

26. jún 20.00

Silné reči

Vystúpia Jano Gordulič, Martin Hatala, Tomáš Hudák, Matej Adamy.

Silné reči je zoskupenie stand-up komikov vystupujúce na slovenskej scéne od roku 2010.

Založil ho Jano Gordulič v úzkej spolupráci s bratislavským Nu Spirit Clubom a od svojho vzniku sa rozrastá a pravidelne vystupuje v slovenských kluboch, puboch a na súkromných akciách.

Vstup: 10 € / predpredaj KIC

Kremnickí vedci

Spomedzi osobností mesta zväčša poznáme najmä športovcov a umelcov, ktorí sa presadili v celoslovenskom meradle, prípadne v zahraničí. Poznáme ale chemikov, fyzikov, ekonómov, filozofov alebo zástupcov ďalších vedeckých disciplín, ktorí vo svojom odbore dosiahli mimoriadne výsledky a za svoju prácu dostali najvyššie akademické tituly? V spolupráci s knižnicou Jána Kollára budeme počas roka 2016 uverejňovať príbehy osobností, ktoré dosiahli vedeckú hodnosť docent alebo profesor a narodili sa, študovali, žili, pracovali, alebo inak pôsobili v našom meste.

Doc. Ladislav Chudík

divadelný a filmový herec, divadelný pedagóg, minister kultúry SR

* 27.05.1924 Hronec
+ 29.06.2015 Bratislava

Čestný občan mesta Kremnica

v rokoch 1935 – 1943 študoval na kremnickom gymnáziu

ochotnícky herec v Mestskom kultúrnom stredisku v Kremnici. Keď tu v roku 1943 odohral jedno dejstvo hry „Zostaň s nami, Pane!“ v rámci Okresných ochotníckych pretekov, jeho výkon si všimol dramaturg Národného divadla Dr. Ján Sedlák. Ten, keď videl jeho talent, opýtal sa ho, či by nechcel ísť hrať do národného divadla. Rola policajného komisára tak odštartovala jeho hereckú kariéru. Po maturite na kremnickom gymnáziu (1935 – 1943) pokračoval v štúdiách slovenskej a ruskej literatúry na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave (1943 – 1945), ale štúdium po dvoch rokoch opustil, pretože sa rozhodol pre herectvo. Už ako 19-ročný, v roku 1943 dostal angažmán do SND a potom sa jeho kariéra záratne rozbehla. Popri práci zároveň študoval na dramatickom oddelení Štátneho konzervatória. V roku 1946 začal pôsobil na novootvorenej Novej scéne, ale po piatich rokoch sa vrátil do SND, kde vytvoril množstvo zaujímavých postáv. Pôsobil ako pedagóg na Štátnom konzervatóriu a tiež ako pedagóg na VŠMU v odbore herecká tvorba, javisková reč a umelecký prednes. V roku 1964 získal vedecko – pedagogickú hodnosť docent. Päť dní po okupácii Čes-

Kremnickí študenti a pedagógovia SG a SŠÚV sa stretli v Bratislave s L. Chudíkom pri príležitosti jeho 90. narodenín.

koslovenska vojskami Varšavskej zmluvy, 26. augusta 1968 emigroval do Rakúska, kde žil vo Viedni. Vo viedenskom Volkstheatri mu riaditeľ profesor Epp ponúkol rolu Sudcu v rozoskúšanej hre. Jeho študenti sa ho však rozhodli vyhľadať a prosili ho, nech sa vráti, že ho potrebujú a nevedia si to ďalej bez neho predstaviť. Po tomto emotívnom stretnutí, tri mesiace po emigrácii sa do Československa vrátil. Ako vysokoškolský pedagóg však už nemohol pracovať. Po novembri v rokoch 1989-1990 zastával Ladislav Chudík post ministra kultúry SR.

Najobľúbenejším básnikom Ladislava Chudíka bol laureát Nobelovej ceny za literatúru a signatár Charty 77 Jaroslav Seifert. Neskôr sa Ladislav Chudík vyjadril, že češtinu zvládol práve vďaka hodinám hlasného recitovania a čítania Seifertových veršov. Spoločná korešpondencia Ladislava Chudíka a Jaroslava Seiferta vyšla aj knižne. Ďalším jeho obľúbeným básnikom bol Milan Rúfus, ktorého obľuboval a rád recitoval. Herectvo znamenalo pre Ladislava Chudíka život. Práca s textom mu robila radosť, umožňovala mu bádať a nachádzať nové veci. Tvrdil, že herectvo si vydrie, že za tým stojí veľa úsilia. Schopnosť prispôbiť herecký prejav mu poskytla bohatú tvorivú činnosť. Pre všetky bola charakteristická noblesou, majestátnosťou a kultivovanosťou stvárnenia ako aj vnútorné bohatstvo, ktoré

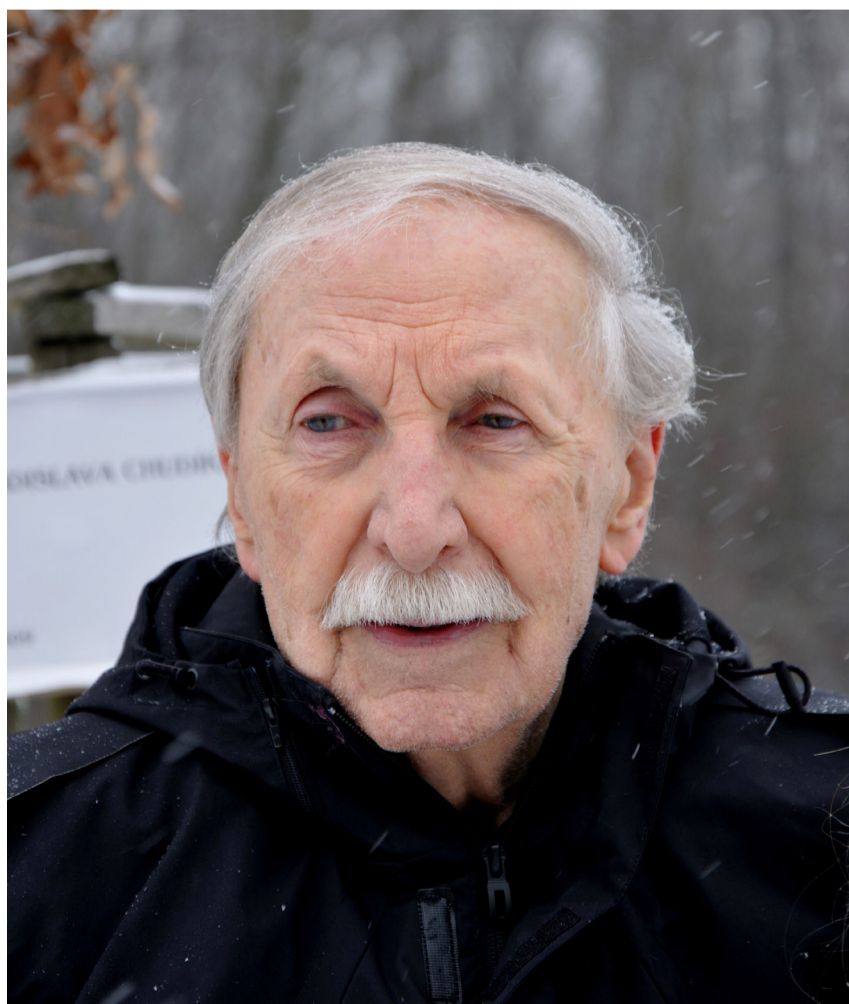
im dodal svojim hereckým prejavom. Jeho tvorba, vyvíjajúca sa v úzkom spojení s umeleckým prednesom predstavuje vrchol moderného slovenského herectva. Vynikal schopnosťou vykresliť popri vonkajšom aj vnútorný portrét postavy a detailne ovládal javiskovú reč. Ladislav Chudík je v kontexte českého i slovenského divadla dominantnou osobnosťou s vysokou charizmou a osobitým ľudským i umeleckým prejavom.

Jeho prvou titulnou rolou bola postava dôstojníka slovenskej armády vo filme Paľa Bielika „Kapitán Dabač“, (1959), ktorý sa počas druhej svetovej vojny - po návrate z ukrajinského frontu zapojí do SNP. Ladislav Chudík sa vyjadril o kapitánovi Dabačovi, že to bol obrat, pri ktorom sa u neho konečne režiséri trafili do postavy. Z množstva jeho televíznych úloh k najúspešnejším patrí postava ideálneho, profesionálneho a ľudského primára Sovu v seriáli „Nemocnice na kraji mesta“ (1982). Jednou z jeho posledných výrazných charakterových postáv je bývalý eštébák vo filme „Kawasakiho rúže“ (2009) od režiséra Jana Hřebejka. Za túto postavu získal v roku 2010 Českého leva. Pri prevzatí ceny sa rozlúčil s divákmi, ktorým povedal, že to veľké šťastie z ceny ho síce na chvíľu podrží, ale silu na to, aby hral ďalej, mu nedodá. Poslednou divadelnou inscenáciou, v ktorej hral, bola „Tančiareň“. Inscenácia získala cenu Dosky 2001 v kategórii Najlepšia inscenácia. Potlesk, ktorý po skončení predstavenia vždy utržili, bol jeho veľkou odmenou. Dodával mu silu a radosť. Toto predstavenie si v SND zahral aj v deň svojich 90. narodenín.

V roku 2014 naspieval Ladislav Chudík so speváčkou Kristínou pieseň „Ovoňaj ma ako ružu“. Posledný film, v ktorom účinkoval, je detektívny triler „Červený kapitán“ (2016), natočený na základe predlohy rovnomennej knihy slovenského spisovateľa Dominika Dána.

Ladislav Chudík za svoje herecké výkony získal celý rad ocenení a to v roku 1965 - titul zaslúžilý umelec a herecká cena, 1982 - národný umelec, 1984 - Krištáľová ruža, 1988 - cena Zlatý krokodíl. V roku 1998 mu prezident SR Michal Kováč prepožičal štátne vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra I. triedy, 1999 - Cena Jozefa Krónera za celoživotné dielo, 2002 - laureát Krištáľového krídla za rok 2002 v oblasti divadlo a audiovizuálne umenie, 2003 - nositeľ medaily Za zásluhy, 2010 Český lev za vedľajší mužský herecký výkon. Čestné občianstvo mu bolo udelené v týchto obciach: Hronec, Bratislava, Brezno, Trenčianske Teplice. 24. novembra 1998 mu bolo udelené aj čestné občianstvo mesta Kremnica.

Jaroslav Slašťan
foto: internet, archív JS

Oprava nepresných údajov a ospravedlnenie.

V aprílovom čísle KN na str. 11 bola uvedená nesprávna informácia. Správna informácia je: Trénoval nás aj niekdajší riaditeľ kremnického gymnázia, neskorší profesor prievádzkeho gymnázia Arpád Vykysalý,... Ospravedlňujem sa aj touto cestou rodinným príbuzným a taktiež našim čitateľom. Jaroslav Slašťan

Pavol Križko – významný slovenský archivár a historik

Venované pamiatke tejto osobnosti pri príležitosti 175. výročia jeho narodenia a 155. výročia od jeho príchodu do mesta Kremnica.

"Úspech obvykle sprevádza tých, ktorí majú chuť sa do niečoho pustiť, a nie tých, ktorí o všetkom dlho uvažujú a váhajú," vyriekol Herodotos, grécky historik, geograf a filozof dejín „otec dejepisu“. Tento citát až neuveriteľne priamo vystihuje osobnosť Pavla Križku, zakladateľa moderného slovenského archívniectva, čínskoroého historika a obetavého národovca. Aj dnes nám jeho záslužnú činnosť a významné postavenie v dejinách slovenského národa pripomína prenesená symbolická spomienka na pamätných tabuliach, označeníach mestských ulíc či inštitúcií. Od roku 1979 nesie meno Pavla Križku aj pamätaná medaila, ktorou sú vyznamenávaní slovenskí archivári

dejiny banských miest, mesta Kremnice a jeho okolitého osídlenia či národnostnú problematiku, ale i osobnosť Juraja Langsfelda. Bol súčasne nabádaný archivárom Františkom Víťazoslavom Sasinekom zbierať a odpisovať v kremnickom archíve slovenské listiny pre Letopis Matice slovenskej. Ako samouk pristúpil k štúdiu písma. Výsledkom jeho práce je rukopis Písmo, jeho vývin a šírenie sa od prvopočiatkov až po najnovšiu dobu (1870). Toto dielo postavilo do nového svetla pomocné vedy historické, pretože sa stalo prvou príručkou paleografie v Uhorsku. Práca s archívnymi dokumentmi ho očarila a naplňala, a to netušiac, že sa stane jeho životným poslaním.

hoval celý kremnický archív zo starej radnice, vypracoval index k mestskej knihe z rokov 1426 - 1700 s 916 osobnými, 201 miestnymi a 674 vecnými heslami. Pri sťahovaní kremnického archívu vyčlenil z neho všetky zbierkové predmety a v roku 1890 založil kremnické mestské múzeum. Zároveň vytriedil odbornú literatúru, čo bol základ pre vznik príručnej knižnice archívu a jej inventáru.

Medzi najväčšiu jeho archívnu prácu k usporiadanému materiálu radíme generálny index, ktorý tvorí súhrn indexov z mestskej knihy a kuriálnych protokolov za obdobie 1426 - 1700. Táto archívna pomôcka má 1 612 strán a je veľkou cennosťou pre poznanie dejín mesta Kremnice za dané obdobie. Dielo s úhľadným atramentovým písmom, precízne vyplnenou a ručne vytvorenou rubrikážou okúzli takmer každého. I jeho veľkosťou viazanej knihy s rozmerom, kde šírka je 35 cm, dĺžka 45 cm a výška 14 cm, s celkovou hmotnosťou nad 10 kg. Zdá sa to dodnes i pre nás archivárov nepochopiteľné, ako dokázal touto mravčou prácou zapísať nové poznanie pre ďalšie generácie. Skutočnosť je taká, že vytvoril vyše 12 000 regestov a indexových hesiel.

V 90. rokoch 19. storočia prichádzal Pavol Križko do kremnického archívu už skoro ráno o 5.00 hodine a s krátkou obedňajšou prestávkou pracoval v plnej intenzite až do 17.00 hodiny. V archíve zabezpečoval aj vyhľadávanie dokumentov pre bežnú korešpondenciu, ako i zapožičiavanie spisov a odbornej literatúry.

Počas spracovania dokumentov si Križko so záujmom všimol historický papier a výsledkom jeho pozorovaní je krátka štúdia Staršie druhy papierov kremnického archívu a ich priesvitiek. Svoju pracovnú aktivitu spájaj aj vytváraním nových archívnych fondov a preberaním písomností a fotografického materiálu. Uvedomoval si význam získavania nových dokumentov, ktoré sú podnes prioritným zdrojom pri tvorbe historických prác a poznatkov do budúcnosti. Získané zdroje poznania využíval vo svojich dielach: Kremnické školstvo, Dejiny banskobystričského seniorátu, ale i v ďalších 157 štúdiách a článkoch, vy publikovaných 120 listoch a listinách, 50 správach, 9 povestiach a 12 poviedkach. Písal po slovensky, nemecky, ale aj po maďarsky.

Pavol Križko bol priateľský a aktívne spolupracoval aj s českými vedecko-kultúrnymi osobnosťami, ako filológom Františkom Pastrnekom či historikom a spisovateľom

Aloisom Jiráskom pri písaní trilógie jeho „Bratrstvo“. V 90. rokoch 19. storočia prehlboval integráciu i s maďarskými archivármi a historikmi, čo potvrdzuje zachovaná Križkova korešpondencia medzi Viliamom Franklom Frankným, Ladislavom Fejéropatakym, Benediktom Csáplárom či riaditeľom univerzitnej knižnice v Budapešti Alexandrom Szilágyim.

V Kremnici Križko úzko spolupracoval s lekárom, spisovateľom a priateľom Gustávom Kazimírom Zechenterom Laskomerským. Spolu vstupovali do mestských a celonárodných aktivít tvorby národných dejín i do spolkového života pre kultúrne, ako i hospodársko-finančné pozdvižnutie Slovenska. Bol členom a funkcionárom Matice slovenskej, Muzeálnej slovenskej spoločnosti, no i zakladateľom filatelistického spolku na Slovensku s názvom Album.

Pavol Križko, ako si vážil svoju prácu, miloval i svoju rodinu. Bol im vzorom, pretože veľká časť potomkov sa preslávila v oblasti kultúry, vedy a techniky. Križkova rodina bola v Kremnici známa aj tým, že vo svojom dome usporadúvali nedeľné spoločenské popoludnia a večery, kde pre rodinu i blízkych priateľov hrávali slovenské divadelné hry, koncerty a vydávali rukou písaný časopis Osveta. Pavol Križko, obdivuhodná to osobnosť, ktorá svojou skromnosťou neúnavne, cieľavedome, ale i nezištne pracovala za svoje ideály.

ocenení za ich záslužnú prácu.

Narodil sa 30. mája 1841 v Banskej Bystrici ako najstarší syn tkáča Samuela Križku. Vyučil sa tkáčskemu remeslu, ale vďaka rodinnému zázemiu a uvedomelému otcovi sa v rokoch 1855 - 1860 venoval štúdiu v banskobystričskom gymnáziu. Vzorem pre mladého Križku sa stal národovec, profesor Ľudovít Bohdan Grossmann i jeho prvý literárny kritik, priateľ Pavol Dobšinský, ktorí ho vzájomne podporovali v zbieraní ľudových piesní, povestí, v publikačnej činnosti a vlastným príkladom podnecovali v láske k národu.

V roku 1861 ako dvadsaťročný odišiel z Banskej Bystrice. Jeho cesta viedla do mesta Kremnice, kde sa prihlásil na konkurz a bol prijatý na miesto evanjelického učiteľa a kantora. Udialo sa to pred 155 rokmi a odvtedy sa mesto Kremnica stalo jeho osudom až do 25. marca 1902 - dňa jeho smrti.

Prijaté zamestnanie, kultúrna činnosť a záľuba v histórii mu po prvýkrát otvára kontakt s kremnickým archívom. Túžba po poznaní nových historických faktov sa odzrkadlila v podobe článkov, štúdií takmer vo všetkých vtedajších slovenských časopisoch a novinách, akými boli napríklad Sokol, Vlast' a svet, Cirkevné listy či Pešťbudínske vedomosti. Križkove príspevky boli uverejnené aj v českej Mišíkovej Besede, Novej Dobe i v odbornom časopise Maďarskej dejepisnej spoločnosti Századok. Vypracoval niekoľko hesiel aj pre Pallas Nagy lexikón. V publikovaných príspevkoch prezentoval nielen autochtónnosť Slovákov,

Písal sa 16. apríl 1872, deň ako každý iný. Obyvatelia mesta Kremnice žili svojou stálou každodennosťou, len pre učiteľa Pavla Križku bol výnimočný. Zvláštny tým, že bol menovaný hlavným županom piatich tekovsko-hontianskych banských miest Alexanderom Goldbrunerom za archivára mesta Kremnice. Archivára, ktorého profesia už v 19. storočí bola špecifická tým, že v sebe zahŕňala ochranu dedičstva národa, ale i post právnik, správneho úradníka, historika, kritika a interpreta historických prameňov.

Pavol Križko post archivára prijal s náležitým akceptovaním práce svojich predchodcov i s určitou výzvou a poslaním upadnutý archív nielen spravovať, ale najmä zveľaďovať. Miesto kremnického archivára hájil až do 30. mája 1901, keď sa rozlúčil s milovaným archívom a odišiel do dôchodku. Pritom poznamenávame, že v období rokov 1877 - 1889 pre finančné dôvody zastával v meste funkciu hlavného mestského účtovníka, správcu bane Karol a mestského lesného majetku. Bol známy ako zodpovedný a nepodplatiteľný pracovník.

Aj v kremnickom archíve sa preukázal svojou dôslednosťou pri systematizovaní staršieho listinného materiálu, a tak sa jeho zásluhou zachovalo mnoho listín z 13. storočia. Spracoval i mestskú registratúru z obdobia rokov 1700 - 1755, ktorej výsledkom bola v roku 1876 jeho prvá archívna pomôcka, register - repertorium s rozsahom 719 strán. V 90. rokoch 19. storočia už v priestoroch mestského domu, do ktorého v roku 1889 prešľa-

Spomíname na svojich blízkych

Kto sa vryje hlboko do srdca, nikdy sa z neho nevytráfi

Dňa 9. júna 2016 si pripomínáme 10. výročie úmrtia môjho manžela, otca a starého otca

Jaromíra Antonyho

vo veku 69 rokov.

S láskou spomína celá rodina

1. júla 2016 uplynie rok, odkedy nás navždy opustil náš milovaný manžel, otec, starý otec a brat

Ing. Tibor Jedlička

Kto ste ho poznali, venujte mu svoju spomienku.

S láskou spomína manželka, dcéry, syn, vnuci, vnučka, sestra a smútiaca rodina.

Bolestou unavený tíško si zaspal, zanechajúc všetkých a všetko, čo si mal rád.

S tichou spomienkou ku hrobu chodíme, pri plameni sviečok na teba myslíme. Osud ti nedoprial s nami dlhšie byť, no v našich srdciach budeš navždy žiť.

Dňa 14. júna uplynie 5 rokov od smutnej chvíle, keď nás navždy opustil náš manžel a otec

Ing. Peter Gacov.

Za tichú spomienku ďakujeme všetkým, ktorí nezabudli a spomínajú s nami.

S láskou spomína manželka a syn.

S hlbokým zármutkom oznamujeme priateľom a známym, že dňa 22. apríla 2016 zomrel

Ing. Vojtech Nemčok.

Smútiaca rodina.

Podakovanie

Po 45-tich rokoch ukončil v našom meste svoju zubnú lekársku prax MUDr. Ján Jakubička. Jeho pacienti mu ďakujú za starostlivosť a profesionálny prístup k práci a želajú mu všetko dobré do ďalšieho života na zaslúženom odpočinku.

Vítazom ankety Zlatý Amos je kremnický učiteľ Karol Samuelčík

V priestoroch historickej radnice v Košiciach sa 2. mája 2016 konalo slávnostné vyhlásenie víťazov ankety o najobľúbenejšieho učiteľa Zlatý Amos. Práve v tomto roku sa konal jubilejný 10. ročník tejto ankety.

Za tých uplynulých 9 rokov bolo ocenených vyše 50 úžasných učiteľov z celého Slovenska. Za tieto roky sa do ankety zapojilo 36 701 žiakov a 479 základných a stredných škôl. Celkovo bolo nominovaných 623 učiteľov. V tomto roku do celoslovenského kola postúpilo 19 učiteľov zo všetkých krajov na Slovensku. Anketa sa konala pod záštitou prezidenta SR Ing. Andreja Kisku. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu zastupoval štátny tajomník Peter Krajňák, medzi hosťami bol aj zakladateľ českej ankety o Zlatého Amosa Slávek Hrzał, gala večer moderovala známa herečka Gabriela Marcinková a tvárou ankety bol aj tento rok Igor Timko zo skupiny No Name.

Organizátori tejto, na Slovensku už známej ankety, sa snažia udeľovať nielen hlavné ocenenie pre učiteľa - Zlatého Amosa, ale ocenení sú aj pedagógovia a školy, na ktorých sa oplatí spomínať. Práve v kategórii „Pedagóg, na ktorého sa oplatí spomínať“ si ocenenie prevzal aj náš bývalý učiteľ matematiky z nášho Súkromného gymnázia Doc. Ing. Karol Samuelčík, CSc. Aj touto cestou sa mu chceme poďakovať za pôsobenie na našej škole a prípravu našich študentov.

Pedagogický zbor SG

Spoločenská kronika

Naši najmenší

Matěj Šandera
Lea Majorová
Matyáš Rusin
Sofia Bošková

Rodičom srdečne blahoželáme!

Manželstvo uzavreli

Kristína Šavoltová - Matúš Glab

Veľa šťastia na spoločnej ceste životom!

POTULKY SVETOM

SIKKIM

Sú cesty či výlety, ktoré, aj keď sú krásne, po čase zapadnú prachom a spomienky na ne vyblednú. No sú aj také, ktoré nás učia spoznávať samých seba a vnímať svet navôkol inými očami. Sú to tie, čo otvárajú dvere do hlbokého vnútra našich duší, aby sa tak stali nezabudnuteľnými do konca života.

Štát, ktorý sa pred 40 rokmi stal oficiálnou súčasťou Indie, je známy pre niekoľko vecí: rododendróny, ktoré sa na jar farbja dočervena, aromatické kríky korenia kardamon, pokrývajúce úpätia hôr a rozkošné zvieratko panda červená, ktoré je zároveň jedným zo symbolov zeme, kde budhistické vlajočky veselo trepecú vo vetre. Na návštevu tejto nádhery ukrytej v Himalájach potrebujete ešte aj dnes špeciálne povolenie limitované pätnástimi dňami. Miestni tu žijú v úzkej symbióze s prírodou, čo sa okrem denného režimu sikkimských ľudí odzrkadľuje aj na ich charaktere. Sú úplne odlišní od tých žijúcich v ostatnej Indii. A teda oveľa milší, pohostinnejší, viac spoločenský, usmievaví, miestami až detsky hanbliví. Z ich vnútra vyžaruje vrúcnosť a pokoj. Ochotne sa podedia aj s tým málom, ktoré si pracne vypestujú, či za pomoci domácich zvierat vyrobila. Radi sa porozprávajú, a to aj napriek tomu, že nebudú rozumieť ani slovo. Cudzincovi ochotne poradia, no neprekročia hranicu vtieravosti. Čo povedia, to splnia a čím si nie sú istí, to radšej nesľubia! Okrúhlejšia, plnšia tvár, šikmejšie, menšie oči, nižšia a útlejšia postava. To je fyziognómia, ktorá správne evokuje skôr nepálsko - tibetský, než rýdzo indický pôvod. Hlbokým pohľadom do očí či zrátaním vrások na čele síce pochopíte, že títo ľudia deň čo deň vypotia hektolitry, aby nasýtili seba i svoje rodiny, no slova ponosy sa od nich nedočkáte. Žijú si vo svojom raji pokojne a šťastne, takmer až izolovane. Najistejším dopravným prostriedkom je „pešibus“. Tito ľudia

majú v nohách kilometre.

Na úpäti himalájskych kopcov som na návšteve sikkimskej rodiny spoznala čarovnú 86-ročnú babičku. Po nepálsky sa mi zdôverila, že som prvým bielym človekom, ktorého vidí. Vraj netušila, že sa jej v jej veku ešte podarí stretnúť niekoho z tak ďaleka a úprimne sa mojej návšteve tešila. 80% sikkimskej populácie tvoria potomkovia Nepálcov. Aj preto je tu hlavným komunikačným jazykom nepáličina. Ďalej tu možno stretnúť potomkov prisťahovalcov z Assámu, Tibetu, Bhutiov či Lepčov, vyznávajúcich prevažne budhizmus. No keďže India je multináboženský štát, nájdete sa aj tu iné vierovyznania či odnože.

Hlavným zdrojom financií je najmä agrikultúra a domáce hospodárstvo. Vo väčšine rodín sú povinne kravy, kozy, sliepky a pes. Niekde sa nájdú aj prasce. Všade polia plné zemiakov, lány hrachu, čerešňové stromy, korenie, zelenina, strukoviny, kde - tu skleníky pre paradajky. A to všetko terasovito rozmiestnené na úpäti Himalájskych pohorí. Čo nepotrebné, to sa snažia predať, aby priliepli rodinnému rozpočtu.

Interiér domov je skromný, no účelný. Stačilo zaklopať na dvere ktoréhokoľvek z nich a už vás občerstvili typickým čajom s čerstvo nadojeným mliekom či prevareným tukom ghí. Samozrejme, presladený cukrom. Vo vysoko-horských oblastiach s chladnou klímou dodá takto pripravená šálka potrebnú silu nielen do práce, ale i do ďalších krokov. Na posteli nájdete kvantá prikryvok. Noci tu bý-

vajú skutočne chladné a drevo spotrebujú radšej na varenie a ohrievanie vody ako na kúrenie.

O domáce zvieratá sa starajú prinajmenšom tak dobre ako o seba. Bez ich pomoci by bol život v týchto podmienkach oveľa ťažším, ba až nepredstaviteľným. Nebolo to tak dávno, čo som ako malá pobehovala pomedzi sliepky, ktoré choval dedo. Dodnes si pamätám, ako som mu pomáhala drviť škrapiny, ktoré sme potom s niečím zmiešavali. Tajomná slepačia „zmeska“ s nasekanou žihľavou. Spomienky z detstva, na ktoré som časom pozabudla a ktoré prekryl duch súčasnej intenzívnej doby, sa mi v Sikkime začali postupne pripomínať. Lozenie po stromoch. Kradnutie čerstvého hrachu či čerešni priamo zo stromu. Zajace, kravy a širošie polia na statku tety Žofky. Čerstvo nadojené mlieko a väčšina potravín domácej výroby. Pravý slovenský vidiek. A to všetko bolo teraz tu, v tisíc kilometrov vzdialenom Sikkime na severovýchode Indie. Chránené vysočnými horami pred neuhmi vonkajšieho sveta. Sme tak hlúpi, pohodlní, alebo len rýchlo zabúdame?

Sikkim sa mi svojou jednoduchosťou, prístupom tunajších ľudí k prírode ako aj ich životnou filozofiou dostal pod kožu. Ľudskosť a autenticnosť obyvateľov, ktorí tu žijú, vryli do duše hlbokú stopu, ktorú s istotou nezmyje ani prichádzajúci monzún obdobia dažďov.

Martina Trginová

V Kremnici vyhodnotili lyžiarsku sezónu v bežeckom lyžovaní

Z členskej schôdze BÚ SLA. Zľava podpredseda, športový riaditeľ BÚ SLA Michal Malák, predseda BÚ SLA, predseda TJ Biela stopa Kremnica Ivo Ivanič, marketingový manažér, podpredseda Trénerskej rady BÚ SLA, reprezentačný tréner žien Ján Valuška, predseda Športovo-technickej komisie Peter Durčo z Kremnice, predseda Komisie mládeže, bývalý Kremničan František Novodomec.

V predposlednú aprílovú sobotu sa najprv dopoludnia a popoludní v kremnickom MsKS uskutočnila riadna členská schôdza Bežeckého úseku Slovenskej lyžiarskej asociácie (BÚ SLA) a následne dopoludnia v kine Akropola slávnostné vyhodnotenie Slovenského pohára 2015-2016 v behu na lyžiach žiactva, dorastu, dospelých, veteránov. Po oceňovaní sa všetci pozvaní stretli na koncerte hudobnej kapely a vyvrcholením bola diskotéka s voľnou zábavou v MsKC. O výborné pohostenie sa postaralo mesto Kremnica v spolupráci s BÚ SLA.

Jozef Meceľ
foto: Ivan Čillík

mmp kremnica a TYMIAN Ekologické Vzdelávacie Mládežnícke Centrum v Kremnici organizujú

- v sobotu 25.6.2016
- v kine Akropola
- od 10:00 do 18:00

FESTIVAL SPOLOČENSKÝCH HIER

- 4. ročník
- Veľa hier
- Prekvapenia
- Dobrovoľné vstupné

Hry pre malých aj veľkých, detí aj dospelých. Hry zábavné, poučné, aj logické. Príďte sa zahrať aj ty do Kremnice!

A HLAVOLAMOV

SÚŤAŽ V SKLADANÍ RUBIKOVEJ KOCKY

- registrácia od 9:30 do 10:30 na mieste
- disciplíny:
 - 3x3x3
 - 2x2x2
 - SKEWB
 - PYRAMINX

pre víťazov máme sladké odmeny :)

viac info: [fb.com/FSHAKremnica](https://www.facebook.com/FSHAKremnica)

Šachisti majú za sebou úspešnú sezónu

V apríli ukončili kremnickí šachisti hlavnú časť sezóny. Ročník 2015/2016 bol prelomový, znamenal vykročenie do nového obdobia. Začali sme na jeseň oslavami 80. výročia organizovaného šachu v Kremnici. Príprava bola náročná, ale stála za to.

Dva dni venované najstaršej spoločenskej hre pritiahli do Kremnice mnoho hostí z celého Slovenska. Vrcholným zážitkom bola simultánka na desiatich šachovniciach s reprezentantom Slovenskej republiky a potomkom známej kremnickej rodiny Markošovcov Jánom Markošom na pešej zóne. Po skončení simultánky prítomným názorne predviedol, ako sa hrá partia naslepo. Úspešný rok pokračoval účasťou vo štvrtnej lige C.21. V sobotu 2. januára 2016 usporiadal šachový klub ďalší ročník šachového turnaja Kremnic-

ká veža. Slušná účasť viac ako 60 hráčov potvrdila záujem o toto podujatie. Súčasťou turnaja bolo aj slávnostné odhalenie sošky – novej patrónky šachového klubu, ktorú venoval akademický umelec Milan Ormandík. Počas januára až apríla pokračovala krajská liga a naša družina bojovala ako o život, aby Kremničania postúpili do vyššej súťaže. Dve zakopnutia s Detvou A a Čebovcami B spôsobili, že sme skončili na konečnom druhom mieste. Ale aj to stačilo na to, aby bojovníci postúpili do tretej ligy a touto cestou im srdečne gratulujeme. Aj

do ďalšieho obdobia máme smelé plány. Na prvý augustový víkend pripravujeme už ďalší ročník Memoriálu MUDr. Kvietka. Začiatkom jesene pokračujeme v súťaži v tretej lige a naším zámerom je postaviť jedno družstvo aj do piatej ligy. Na záver ďakujem všetkým hráčom za vzornú reprezentáciu nášho mesta – Milošovi Drugdovi, Ľubovi Korbelovi, Zuzke Paverovej, Petrovi Luptákovi, Jožkovi Bencimu a ďalším, ktorí urobili všetko pre úspech družstva. Myslím však, že je mojou povinnosťou poďakovať členom výboru

– menovite podpredsedom Jaroslavovi Wollnerovi a Marošovi Kramlovi, tajomníkovi Bohušovi Wollnerovi a Petke Pajerskej, ekonómke oddielu. Všetci menovaní venovali maximum síl, času a energie, aby bola zabezpečená činnosť oddielu a vzorne pripravená oslava 80. výročia. Patrí im veľké ďakujem. V mene šachového oddielu chcem poďakovať aj mestu Kremnica a Mestským lesom Kremnica za podporu nášho športu.

Norbert Boldiš
foto: archív KN

Ukončenie sezóny kremnických zjazdárov

Tohtoročná lyžiarska sezóna bola úspešná nielen pre slovenské reprezentantky zjazdového lyžovania, Veroniku Velez Zuzulovú a Petru Vlhovú, ale aj pre Ski Klub Kremnica.

Po úspešnej zimnej sezóne by sme sa s vami radi podelili a informovali vás o výsledkoch oblastnej ligy a ostatných pretekoch, ktorých sa zúčastnili kremnickí zjazdári. Ako sme Vás informovali v predchádzajúcich Kremnických novinách, Ski Klub Kremnica sa okrem pretekov SLA zúčastňuje aj pretekov oblastnej ligy zjazdového lyžovania, ktorú tvoria kluby Ski Klub Kremnica, Ski Lokomotíva Bratislava, SKI Team Nová Baňa - Drozdovo, LK Valča, LK Lope Partizánske. Každý z klubov

oblastnej ligy organizuje preteky, ktoré sa konali v strediskách Jasná Chopok, Cígeľ, Krahule.

Túto sezónu získal Pohár oblastnej lyžiarskej ligy s výrazným bodovým náskokom Ski Klub Kremnica. Dňa 27. 3. 2016 pohár slávnostne odovzdala vicemajsterka svetového pohára v slalome v sezóne 2015/2016, Veronika Velez Zuzulová v lyžiarskom stredisku Drozdovo-Nová Baňa.

1	Ski Klub Kremnica	284 bodov
2	SKI TEAM Nová Baňa - Drozdovo	198 bodov
3	Ski Lokomotíva Bratislava	167 bodov
4	LK Valčianska dolina	82 bodov
5	LOPE Partizánske	76 bodov

Najvyšší počet bodov zo všetkých pretekárov získala Hanka Volková (Ski Klub Kremnica).

Po skončení tréningovej prípravy na snehu pokračujeme letnou prípravou, sústreďovaniami a v jesenných mesiacoch budeme opäť pokračovať na snehu.

Týmto by som v mene Ski Klubu Kremnica chcela poďakovať všetkým priaznivcom zjazdového lyžovania, tréningovým strediskám Ski Krahule a Skalka Aréna, mestu Kremnica, obci Krahule, spol. Elba a. s., Snowsports academy a všetkým, ktorí nás podporujú a vďaka ktorým sme tam, kde sme. Veľké poďakovanie patrí aj vedeniu a kolektívu základných škôl, Ing. Mgr. Márii Slašťanovej a Mgr. Igorovi Krížovi, ktorí uvoľňujú deti na tréningové výjazdy a

preteky z vyuč. procesu. Tým, že aj v tomto športe je konkurencia silná a my chceme byť konkurencie schopní, nestačí trénovať len cez víkendy. Tréningová príprava prebieha aj počas týždňa či prázdnin. Ved' nakoniec, poctivým tréningom sme dosiahli skvelé výsledky, na ktoré sme všetci pyšní. Deti a mládež Ski Klubu Kremnica reprezentujú nielen seba, klub, ale aj mesto, obec či školu.

Neposledné ďakujem patrí všetkým trénerom, inštruktorm, zanietým rodičom a predovšetkým DEŤOM – reprezentantom Ski Klubu Kremnica. Bez nich by nebolo mnohé, čo je dnes skutočnosťou!

Janka Volková

Preteky Slov.pohára - výsledky

Vrátna - Paseky: 1. miesto Erik Ciglan, 3. miesto Hanka Volková, 7. miesto Martin Sáraz, 10. miesto Tereza Krížová, 11. miesto Samko Prokša
Jasenská dolina: 3. miesto E. Ciglan, 8. miesto T. Krížová
Martinské Hole: 2. miesto E. Ciglan, 7. miesto T. Krížová, 13. miesto Lukáš Husár
Kubínska Hoľa: 1. miesto E. Ciglan, 8. miesto T. Krížová, 12. miesto Lukáš Husár
Preteky Goralský klobúčik (Zuberec Spálená): 1. miesto Samko Prokša, 8. miesto E. Ciglan, 10. miesto T. Krížová
Preteky Donovalský psík: 2. miesto H. Volková, 3. miesto T. Krížová, 7. miesto Nelka Gabčíková, 1. miesto S. Prokša, 2. miesto E. Ciglan, 5. miesto L. Volková, T. Adamský, 8. miesto T. Suchá
Majstrovstvá Žilinského kraja: 1. miesto H. Volková, 5. miesto N. Gabčíková, 6. miesto T. Krížová, 2. miesto S. Prokša, 11. miesto A. Považanová, 1. miesto L. Husár, 7. miesto J. Cinkanič, 10. miesto M. Grom

Celoslovenské zimné športové hry pre sluchovo postihnutých – 10. ročník, 8. 2. – 11. 2. 2016

Už tradične Základná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím Viliama Gaňu v Kremnici organizovala v mesiaci február významnú športovú akciu. Na štyri dni sa u nás stretli sluchovo postihnutí športovci zo 6 základných škôl z celého Slovenska. V priebehu týchto dní mali žiaci pripravený zaujímavý program.

Na Krahuliach pri Kremnici pod vedením skúsených lyžiarskych inštruktorov deti trénovali zjazdové lyžovanie. Každoročne mladí športovci absolvovali aj tréning na bežkách. Keďže táto zima bola skúpa na poriadnu snehovú nádielku, bežkové lyžovanie sme na Krahuliach museli vynechať. Posledný deň na kvalítne upravenom svahu sa uskutočnili záverečné preteky v slalome, ktoré nám organizačne pomohla zabezpečiť Horská služba.

Celoslovenské zimné športové hry nie sú len o lyžovaní, žiaci spoznávali aj krásy mesta a okolia Kremnice. Navštívili sme naše slávne Múzeum

gýča. Stihli sme exkurziu v našej škole s odohratím basketbalového zápasu. Boli sme na predstavení Klaun kúzelníkom v jedálni internátu. Večerou „lopárovačkou“ na námestí sme si zmerali sily v netradičných súťažiach.

Poslednou bodkou celej športovej akcie bolo slávnostné vyhlásenie výsledkov v jedálni internátu. Medaily, diplomy a vecné ceny odovzdávali naši hostia - sponzori za prítomnosti kamier RTVS.

Celá akcia sa uskutočnila vďaka organizátorovi - Základnej škole pre žiakov so sluchovým postihnutím Viliama Gaňu v Kremnici a hlavným sponzorom: OFTAL- špecializovaná nemocnica v odbore oftalmológie vo Zvolene, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR a HEART OF SLOVAKIA LIONS CLUB. Poďakovanie patrí aj ďalším sponzorom: TOSCANA Bratislava, KREMPEK, FUN SHOP Banská Bystrica, bella, RYBA Košice, CHRIEN mraziarne Zvolen, Inmedia, Slovenský zväz nepočujúcich, GRAMO GALERIA, Horská zá-

chranná služba, p. Hudec Tomáš, p. Vajs Miloš, p. Pajunk Adam. Špeciálne poďakovanie patrí p. Matejovi Tóthovi za poskytnutie vecných darov z charitatívnej akcie Zasmečuj deťom zdravie.

Dúfame, že nasledujúce ročníky prinesú nové lyžiarske talenty, poriadnu snehovú nádielku a spokojnosť každého účastníka.

Jaroslava Páričková

wüstenrot

Prijmeme spolupracovníkov

do novootvorených obchodných priestorov v Kremnici na pozície úverový špecialista a klientsky pracovník pobočky.

- ponúkame výkonnostný fixný plat
- zabezpečujeme úplnú materiálnu podporu
- bezplatné školenia

žiadosti a životopisy zasielajte na:

kremnica.wuestenrot@gmail.com

Riadková inzercia

Opatrím dieťa. 0949/195026

Zoberiem do prenájmu garáž v Kremnici, s elektrickou alebo bez. Prosím SMS alebo mail.

0944 200 712, ludwigvan@centrum.sk

Ponúkam na predaj veľký 3 izbový tehlový byt v meste Kremnica. Cena: 35.000 Eur

Ponúkam na predaj veľký 3 izbový tehlový byt v meste Kremnica. Cena: 35.000 Eur

Dám do prenájmu potraviny – večierku. 0917069696

Dám do prenájmu 1-izbový byt Kremnici, prerobený/36m². T.č. 0915 838 197

Nasledujúce číslo Kremnických novín má uzávierku 20. júna 2016.